

A. Vezikovajinal Fistüller

Bedreddin SEÇKİN¹

TANIMLAMA VE TARİHÇE

Genel olarak “Fistül” denildiğinde; epitel (mezotel) ile kaplı 2 veya daha fazla vücut boşluğu veya deri yüzeyi arasında anatomi dışı ilişki olması anlaşılmalıdır.

Vezikovajinal fistülün (VVF) tanımını ise; mesane ile vajen arasında, anatomik olarak olmaması gereken bir bağlantı varlığı olarak ifade edebiliriz. Bu durum, vajinal kanaldan idrarın kendiliğinden boşalması ile karakterli kalıcı bir idrar sızıntısına sebep olmaktadır.

VVF e tarihsel açıdan bakıldığında, ilk kayıtların MÖ 1550 yılında Mısır’da yazılmış ‘Ebers Papirusları’ olduğu görülebilir. Bu konuda elde edilmiş ilk kanıt ise Mısır’da MÖ 2050’lerde hüküm süren Kraliçe Henhenit’in Kahire’de bulunan mumyasındaki VVF varlığının Prof. Derry tarafından saptanmış olmasıdır. Yayınlanan ilk VVF operasyonunun tarihi 1663’tür ve Dr. van Roonhuyse tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu teknik ile spekulum kullanarak fistülün uygun görünümü, mesane duvarının iyi hazırlanması, hazırlanan kenarlarının sert kuğu tüyünden yapılmış iğne ile yaklaştırılması konularına vurgu yapılmıştır. İlk

başarılı abdominal VVF tamiri ise 1888 yılında Trandelenburg tarafından gerçekleştirilmiştir.

EPİDEMİYOLOJİ VE ETİYOLOJİ

Dünyanın çeşitli bölgelerinde sosyo-ekonomik durum, sağlık hizmetinin kalitesi ve ulaşılabilirlik kolaylığı, kişisel ve sosyal hijyen kurallarının uygulanabilirliği gibi sebeplerin de etkisiyle VVF prevalansı değişik oranlarda karşımıza çıkmaktadır. Hastanın yaşadığı coğrafyanın koşulları hem fistül oluşma sebebinin hem de fistülün hasta ve doktor açısından yönetiminin temel belirleyicileridir.

Yapılmış epidemiyolojik çalışmalara göre Batılı ülkeler ve Kuzey Amerika’da VVF ün en sık rastlanan sebepleri arasında ilk iki sırayı histerektomi sırasında yaşanan mesane yaralanmaları ve sonra diğer jinekolojik operasyonların komplikasyonları almaktadır. Az gelişmiş olarak adlandırılan ülkelerde ise birinci sırada uzamış doğum sürecinden kaynaklanan basınç nekrozu bulunmaktadır. Buradan hareketle gelişmekte olan ve gelişmemiş ülkelerde en önemli sebebin obstetrik (doğuma bağlı) olduğu söylenebilir.

¹ Prof. Dr., Ankara Medisun Hastanesi, bseckin@gmail.com, ORCID iD: 0009-0005-7799-5637

KAYNAKLAR

1. Orawee C., Pokket S. and Apisith S. Vesicovaginal Fistulas: Prevalence, Impact, and Management Challenges *Medicina* 2023; 59(11), 1947.
2. Zacharin, R.F. A History of Obstetric Vesicovaginal Fistula. *Aust. N. Z. J. Surg.* 2000; 70, 851–854.
3. Tahzib, F. Epidemiological determinants of vesicovaginal fistulas. *Br. J. Obstet. Gynaecol.* 1983; 90, 387–391.
4. Lewis W.L., Karshima, J.A., Kirschner, C. Et.al. The obstetric vesicovaginal fistula: Characteristics of 899 patients from Jos, Nigeria. *Am. J. Obstet. Gynecol.* 2004; 190, 1011–1016.
5. Arikan, N.; Türkölmez, K.; Aytaç, S. Et.al. Vesicovaginal fistula associated with a vaginal foreign body. *BJU Int.* 2000; 85, 375–376.
6. Lucidi, A., Jauniaux, E., Hussein, A.M. et al. Urological complications in women undergoing cesarean section for placenta accreta spectrum disorders: systematic review and meta-analysis. *Ultrasound in Obstetrics & Gynecology* 2023; 62.5: 633-643.
7. Rajaian, S., Pragatheeswarane, M., Panda, A. Vesicovaginal fistula: Review and recent trends. *Indian J. Urol.* 2019; 35, 250–258.
8. Jefferson, F.A. , Hanson, K.T. , Robinson, M.O., et.al. Perioperative Outcomes of Vesicovaginal Fistula Repair by Surgical Approach ,*Urogynecology* 2024; 30(2):p 114-122.
9. Thompson, J.C., Halder, G.E., Jeppson, P.C. , et.al. Repair of Vesicovaginal Fistulae A Systematic Review *Obstetrics & Gynecology* 2024; 143(2) 229-241.
10. Romanova, A., Sifri, Y., Gaigbe-Togbe, B., et.al. Complications After Vesicovaginal Fistula Repair Based on Surgeon Specialty in the United States: Analysis of a National Database *Female Pelvic Medicine & Reconstructive Surgery* 2022; 28(3) 120-126.
11. Tavares, M.A.; Campagne L.S., Canis, M. Et.al. Intravesical repair of vesicovaginal fistula guided by cystoscopy. *Facts Views Vis. Obgyn* 2021; 13, 175–178.
12. Ippei K., Yukiko N., Chie N., et.al. Transvaginal vesicovaginal fistula closure: A retrospective study of 28 cases at a single facility in Japan, *International Journal of Urology*, 2023 ; 30, 7, 586-591.
13. Sandhu, R.S., Cheung, F. Robotic-Assisted Surgery—a Highly Effective Modality for Vesicovaginal Fistula Repairs. *Curr Urol Rep* 2023; 24, 117–120.
14. Jefferson, F.A., Hanson, K.T. , Robinson, M.O., et.al., Perioperative Outcomes of Vesicovaginal Fistula Repair by Surgical Approach *Urogynecology* 2024; 30(2): 114-122.
15. Neu, S., Locke, J.A., Zhang, B. et al. Prevalence and repair patterns of vesicovaginal fistula: a large retrospective population-based cohort analysis. *World J Urol* 2024; 42, 149.